№ 197. Sobota 29. Sierpnia 1863. Rok wydania 53

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 29. sierpnia.

W sprawie cesarstwa mexykańskiego przyniosła najnowsza *Jener. Koresp.* z 27go b. m. znowu rodzaj oficyalnego zaprzeczenia; pisze ona bowiem: „Jesteśmy w stanie oświadczyć, że wszelkie rozszerzane ostatniemi czasy tak w wiedeńskich jak i tryestyńskich dziennikach pogłoski, jakoby Jego cesarzew. Mość Arcyksiąże Ferdynand Maxymilian proponował już kilku osobistościom, ażeby w danym razie towarzyszyły mu do Mexyku, są czczym wymysłem nie mającym żadnej podstawy. Zapewniają nas bowiem z wiarogodnego źródła, że o mniemanem tworzeniu dworu w tych kołach, które jedynie są powołane do tego, nie było dotąd wcale jeszcze mowy o tem, i żadnych nie robiono poufnych zapytań. Pogłosce o projektowanej radzie familijnej w Bruxeli zaprzeczyliśmy już przy dawniejszej sposobności, i przeto rozgłaszane niedawno zaniechanie tej rady familijnej należy również do rzędu bajek. Natomiast upewniają nas, że sędziwy Król belgijski nie przestał ani na chwilę zajmować się jak najżywiej sprawą mexykańską.“ Z tego zaprzeczenia pokazuje się tedy, że projekt osadzenia Arcyksięcia Maxymiliana na tronie cesarskim w Mexyku nie jest bynajmniej jeszcze zarzucony, tylko niedojrzały jeszcze układy prowadzone w tym względzie pomiędzy interesowanemi dworami.

Z dalszego toku obrad nad reformą związku niemieckiego przyniosły dziś telegramy frankfurckie z 26. i 27. b. m. następujące szczegóły: Kongres Książąt przyjął pod względem wyborów do związkowego zgromadzenia deputowanych prawie jednogłośnie zasadę delegacyi, t. j. wyborów pośrednich. *Südd. Ztg.* donosi, że co do artykułu o składzie dyrektoryatu nie nastąpiła jeszcze zupełna zgoda. Obok tego zaś miał na konferencyi z 25. b. m. także artykuł 8. natrafiać na trudności, których niepodobna było zaraz załatwić, ponieważ rozmaite drobniejsze państwa sprzeciwiały się temu, ażeby udział związku w wojnie na rzecz nieniemieckich posiadłości zależał od prostej większości głosów; i z tego powodu utworzoną została osobna komisya dla rozważenia tych trudności. Na konferencyi z 26. b. m. obradowano nad artykułami 20. do 25. Co do artykułu względem zgromadzenia delegowanych donosi *Südd. Ztg.*, że Koburg proponował bezpośrednie wybory dla połowy członków, ale nie utrzymał się. Nakoniec dowiaduje się ta sama gazeta, że minister Roggenbach wysłał niedawno notę do hr. Rechberga, w której oświadcza, że odpowiedzialność konstytucyjnych ministrów nie zgadza się z ostatecznemi uchwałami książąt.

Podług wiadomości z Frankfurtu z 27. b. m. potwierdza się wieść, że Jego c. k. Apostolska Mość zamierza powitać osobiście Jej Mość Królowę angielską podczas teraźniejszego pobytu jej na stałym lądzie. Zjazd ma nastąpić bez obecności ministrów, i będzie mieć przeto jedynie charakter odwiedzin prywatnych.

Wiadomości telegraficzne na Berlin o wyjeździe Wielkiego księcia Konstantego z Warszawy otrzymało już urzędowe potwierdzenie. *Dz. pow.* z 25. b. m. donosi bowiem, że w dniu tym Wielki książę Namiestnik opuścił Warszawę udając się do Petersburga, a w orszaku jego znajdowali się: Leib-medyk tajny radca Haurowitz, mistrz dworu tajny radca Nabakow, jenerał-major inżynieryi Kierbedź, jenerał-major baron Stürler i adjutanci Wielk. księcia Arseniew i hr. Komorowski. *Dzien. pow.* nie powiada jednak, jaki był powód odjazdu W. księcia; natomiast donosi telegram berliński, że miano go powołać na naradę. — Z widowni powstania nie ma dziś nic nowego. *Czas* tylko donosi, że oprócz wspomnionych wczoraj potyczek w Kaliskiem na dniu 21. i 23. b. m., o których jednak nie ma jeszcze bliższych wiadomości, zaszła także w Augustowskiem utarczka na dniu 20. b. m. niedaleko miasteczka Szczuczyna, ale szczegóły jej nie są jeszcze znane.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 28. sierpnia. *(Czynności rady miejskiej.)* Wczoraj wieczór odbyło się w sali ratuszowej publiczne posiedzenie rady miejskiej. Obecnych radnych było 55. Przewodniczył obradom radzca magistratu p. *Vrabetz*. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu posiedzenia odbytego dnia 9. lipca r. b. oznajmił prezydujący, że radny p. *August Schumann* wziął urlop na cztery tygodnie. Następnie prezydujący w odpowiedzi na interpelacyę radnego Dr. *Heferna* wniesioną na ostatniem posiedzeniu co do sprawy obsadzenia miejsca lustratora miejskiego, oznajmił, że sprawa ta jeszcze dnia 5. lipca r. b. przesłana została z magistratu do sekcyi 2giej rady miejskiej, gdzie dotychczas zalega. Prezydujący dodając, iż udawał się z prośbą do zwierzchnika rzeczonej sekcyi, ażeby załatwienie tej sprawy przyspieszyć raczył. To oświadczenie przyjęto do wiadomości.

Nim przystąpiono do porządku dziennego zabrał głos radny Dr. *Gębarzewski* i oznajmił, że z powodu zajścia, jakie się zdarzyło w naszem mieście dnia 21go b. m. zwołał sekcyę bezpieczeństwa, i z kilkoma członkami tejże sekcyi udał się na plac katedralny i na plac św. Ducha, gdzie znaczne było zbiegowisko. Mowca opowiada, że tu był świadkiem, jak patrol złożony z pięciu huzarów z wielką gwałtownością nacierał na zgromadzone tłumy, i bezbronnych bez najmniejszej przyczyny pałaszami płazował. Z tego powodu sekcya bezpieczeństwa uchwaliła podać zażalenie do Jego Excelencyi Namiestnika, przedstawiając te nadużycia c. k. wojska z prośbą, ażeby winnych pociągnięto do odpowiedzialności, a na przyszłość takim nadużyciom zapobieżono. Mowca wnosi, ażeby tę sprawę jako wniosek naglący wzięto pod obradę. Nagłość wniosku uznano; poczem mowca odczytał już wygotowane podanie do Jego Excel. Namiestnika, i wniósł, ażeby to podanie w języku polskim w formie urzędowej przez prezydyum magistratu do Jego Excelencyi wniesione zostało.

Radny Dr. *Maciejowski* wniósł do odczytanego podania poprawkę, ażeby na wstępie zamiast wyrażenia, iż na placu św. Ducha „zgromadziła się publiczność“, powiedzieć, że na placu św. Ducha „przez ciekawość zatrzymała się publiczność“, w razie bowiem „zgromadzenia“ władza miałaby prawo interweniować. Radny *Jan Schumann* popierając wniosek sekcyi powiedział, że i na Halickiem, szczególnie zaś na Zarwanicy podoficer od huzarów tłumy roztrącał. Radny p. *Piątkowski* dodał, że c. k. policya przed nadejściem oddziału wojskowego nie przeszkadzała zbiegowisku. Wniosek sekcyi z poprawką radnego Dr. Maciejowskiego większością głosów został przyjęty. Potem przystąpiono do załatwienia następujących spraw, będących na porządku dziennym.

1. Radny *Dr. Maciejowski*, sprawozdawca sekcyi 4ej oznajmia, że c. k. Namiestnictwo zawiadomiło magistrat, że komisya namiestnicza wspólnie z Dyrekcyą tutejszego głównego szpitalu, postanowiła rozszerzenie tego szpitalu w celu umieszczenia w nim większej liczby chorych. Koszta tego rozszerzenia obliczone zostały na 6972 zł. 65 c. Magistrat jest upoważniony kosztorys ten przeglądnąć i przystąpić do kolaudacyi. Zważywszy, że magistrat miasta Lwowa niemiał działu w rzeczonej komisyi, lubo miasto znaczną kwotą przyczynia się do utrzymania głównego szpitalu, że przejrzenie kosztorysu i przystąpienie do kolaudacyi nie może przekonać gminę o potrzebie rozszerzenia szpitalu, dalej zważywszy, że wydatek ztąd wynikający nie jest przewidziany budżetem, a nakoniec, że na mocy uchwały z dnia 24. czerwca r. z. powstrzymane zostały spłaty na pokrycie niedoboru w zarządzie szpitalnym, aż do póki niebędzie uregulowany stosunek gminy do tegoż zarządu, — sekcya 4ta zgodnie z magistratem wnosi oświadczyć c. k. Namiestnictwu, że gmina miasta Lwowa niepoczuwa się do obowiązku przyczynienia się do pokrycia niedoboru kosztów utrzymania głównego szpitalu, który w skutek rozszerzenia tegoż szpitalu nastąpi.

Wniosek ten bez dyskusyi został przyjęty.

2. Na wniosek tegoż samego sprawozdawcy uchwalono asygnować aptekarzowi tutejszemu radnemu p. *Sklepińskiemu* za dostarczenie leków dla ubogich domowych i dla zakładów miejskich w roku upłynionym zaliczkę w kwocie 842 zł. 50 c. i zezwolić na asygnowanie reszty należytości 421 zł. 25 c., gdy taxy lekarstw dostarczonych zostaną sprawdzone.

3. Na wniosek radnego Dr. *Milleréta*, sprawozdawcy sekcyi 5ej, uchwalono przenieść targowicę końską na tarło po poprzedniem przysposobieniu tego placu przez nawóz szutru i spuszczenie wody, i upoważniono rzeczoną sekcyę do przedsiębrania kroków w jej zakres wchodzących bez odnoszenia się do rady.

4. Na wniosek sprawozdawcy radnego pana *Boczkowskiego* uchwalono oprócz preliminowanej na rok bieżący kwoty przeznaczyć jeszcze 3000 zł. w. a. na bruki, trotuary i rynsztoki. Ta kwota pokryta ma być z rubryk budżetu niewyczerpanych, przez izbę obrachunkową oznaczyć się mających.

5. Na wniosek tego samego sprawozdawcy zatwierdzono ugodę z tutejszym budowniczym p. Englem względem dostawy 150 sągów kwadratowych płyt białych za cenę 11 zł. 45 c. od sąga kwadratowego, i uchwalono rozszerzenie drogi wiodącej od pałacu księdza Arcybiskupa na niższą ulicę ormieńską.

6. Na wnioski sekcyi 5ej (sprawozdawca radny p. *Jabłoński*) uchwalono: przyjąć do gminy Lwowskiej panią Wilhelminę Skibińską, wdowę po dyrektorze szkół urodzoną we Lwowie, i Benjamina Spatnera szynkarza za opłatą przepisanej taxy. Dalej nadano prawo obywatelstwa miejskiego szewcowi p. Kasprowi Kryszerowi za opłatą przepisanej taxy pod warunkiem, żeby się wykazał, iż należy do korporacyi szewskiej.

7. Sprawozdawca radny p. *Jabłoński* oznajmia, że radny Dr. *Smolka* dla ważnych powodów składa swój mandat; mowca wnosi wraz z sekcyą 5. odpowiedzieć radnemu Drowi Smolce, iż nieobecność jego jest zupełnie usprawiedliwioną, rada jednak prosi go,

ażeby nie nastawał na przyjęcie zrzeczenia się jego. Wniosek ten jednogłośnie został przyjęty.

8. Na wniosek tego samego sprawozdawcy uchwalono nająć dla sługi przy szkole Elżbiety lokal z kuchenką za czynsz miesięczny 8 zł.

Posiedzenie zamknięto o godzinie pół do dziewiątej wieczór.

Lwów, 28. sierpnia. *(Obchód urodzin cesarskich.)* W dalszym ciągu otrzymaliśmy następujące dwa sprawozdania o obchodzie uroczystości urodzin Najjaśniejszego Pana w naszym kraju, a mianowicie:

W *Kulikowie*, miasteczku powiatowem w obwodzie żółkiewskim, uczczono tę uroczystość 101 wystrzałami z moździerzy, solennem nabożeństwem z odspiewaniem Te Deum i hymnu ludu w kościołach parafialnych obudwu obrządków i oświetleniem miasta; zaś

W *Janowie*, miasteczku powiatowem w obwodzie lwowskim, rozdano po uroczystem nabożeństwie w rzym. kat. kościele parafialnym, połączonem z odspiewaniem Te Deum i hymnu ludu przy salwach z moździerzy, na cześć dnia tego nagrody czterem sługom, które odznaczyły się długoletnią, wierną i rzetelną służbą.

Wiedeń, 27. sierpnia. *(Nowiny dworu.)* Dziennikowi *France* donoszą z Tryestu, że jacht parowy „Fantasie" gotuje się do podróży z dniem 1. września. Zapewniają,, że na ten statek wsiądzie Arcyksiążę ***Ferdynand Maxymilian*** i po zwiedzeniu portów francuzkich uda się do Biarritz dla oddania wizyty Cesarzowi Napoleonowi i Cesarzowej Eugenii.

(W sprawie przyjęcia Cesarza) donosi *Presse*, że dnia wczorajszego rozesłał burmistrz do czterdziestu członków rady gminnej pisemne zaproszenie, ażeby dziś o godzinie 11. przed południem zebrali się na ratuszu dla naradzenia się względem uroczystego przyjęcia Cesarza za powrotem Jego z Frankfurtu. Zapewne utworzą zaproszeni, którzy reprezentują wszystkie okręgi i partye miasta, z swojego grona ściślejszy komitet z pięciu lub siedmiu członków, którego zadaniem będzie poczynić przygotowania do uroczystego przyjęcia; inni zaś zajmą się urządzeniem festynu. O dniu przybycia Cesarza nie słychać jeszcze nic pewnego.

Anglia.

(Różne wiadomości.) Korespondent *Independance belge* w Londynie pisze do tego dziennika, iż ostatnia decyzya angielskiej rady ministrów, nie posuwania się w kwestyi polskiej poza drogę dyplomatyczną, nie była wcale na rękę lordowi Palmerstonowi. Był on za notą jednobrzmiącą, mogącą prowadzić do wojny, był za polityką zbliżającą się do polityki francuskiej. Była chwila, w której obawiać się było można, iż rząd angielski wejdzie w układy z Francyą w przewidywaniu wojny wybuchnąć mogącej; jednym z warunków konwencyi było, iż tak Francya jako i Anglia zrzekają się wszelkich zdobyczy terytoryalnych. Negocyacye te nagle przerwane zostały z powodu, iż gabinet berliński oświadczył, iż w razie wojny nie pozostanie w neutralności. Jakkolwiek bądź można teraz uważać jako rzecz pewną, że interwencya w sprawie polskiej zupełnie się już skończyła, ostateczne załatwienie tej sprawy zostawione jest samej Rosyi, która użyje ku temu środków właściwych, nie będąc już narażona na nacisk mocarstw zagranicznych. Sprawa więc polska, zdaniem *Independance belge* przestała więc już zajmować umysły w Europie.

Natomiast horyzont polityczny poczyna się zachmurzać na innym punkcie. Rząd angielski nie jest kontent z odpowiedzi gabinetu washingtońskiego co do sposobu pojmowania przez tenże gabinet blokady, zkąd powstają wielkie straty dla handlu i marynarki angielskiej. Lord Russell ma wysłać w tym przedmiocie nową depeszę, nader kategoryczną i energiczną, do posła angielskiego w Washingtonie.

Francya.

Paryż, 25. sierpnia. *(Różne wiadomosci.)* Nie odebrano dotąd w Paryżu wiadomości o doręczeniu ostatnich not trzech mocarstw w sprawie polskiej. Niektóre dzienniki twierdziły wprawdzie, iż doręczenie w przeszłym tygodniu nastąpiło, nie zgadzają się jednak co do dnia, w którym to nastąpić miało. *La France* twierdzi, iż dlatego nie nadeszło urzędowe poświadczenie odbioru not, iż z powodu nieobecności Cesarza Alexandra żadna pogadanka nie miała się zawiązać przy oddaniu depesz. *Independance belge* nie pojmuje, coby za związek mogła mieć obecność lub nieobecność Cesarza na doręczenie depesz. Cała kwestya jest w tem, czyli rząd francuzki odebrał lub nie odebrał wiadomość, iż depesza jego znajduje się w rękach naczelnika dyplomacyi rosyjskiej. Jeżeli wiadomość tę odebrał, to dziwić się zaiste można, że *Monitor* nie zamieścił dotąd dokumentu, który wywołał tak liczne komentarze. Gdyby zaś wiadomości tej nie odebrał, to zdaniem *Indep. belge* byłoby jasnym dowodem, iż sprawa, która wszystkie umysły poruszyła i groziła wywołaniem okropnej wojny, teraz już nawet i dla rządu francuzkiego podrzędne tylko ma znaczenie.

Cesarz przybyć ma do Paryża dnia 26. sierpnia, Cesarzowa zaś dnia 30go udać się ma do Biarritz. Siódmego września Cesarz przyjmować ma posłów anamickich w Saint-Cloud. Posłowie ci przywieżą liczne dary swego Monarchy dla Cesarza, między innemi dwa młode słonie. Urządzają pyszny hotel dla przyjęcia posłów anamickich.

Książę Napoleon, bawiący obecnie w Hawrze, udać się ma do Cherbourga, gdzie obecnym będzie różnym ewolucyom statków pancernych. Z Cherbourga powrócić ma do Paryża, i tamże dłuższy czas zabawi.

Pan Montholon, dotychczasowy konzul jeneralny francuzki w Nowym Jorku, przybył do Paryża z swoją rodziną, i podobno już nie wróci na swoją posadę. Zastąpić on ma w Mexyku p. Dubois de Saligny, który wkrótce do Paryża przybędzie.

Belgia.

Mecheln, 22go sierpnia. *(Kongres katolików w Mecheln.)* W dniu 18. b. m. otwarty został kongres katolicki w mieście tutejszem zebrany, na który przeszło 4000 osób z różnych krajów europejskich przybyło. Między przedmiotami na kongresie tym traktowanemi wymienić można rozprawy p. Kerekowe, o powinnościach i nadziejach katolików; p. Casoni, redaktora dziennika *Conservatore* z Bononii o położeniu katolików we Włoszech; hr. Montalembert: Wolny kościoł w wolnem państwie; p. Peoriu: powołanie socyalne dobroczynności chrześciańskiej, kardynała Wiseman: Położenie katolików w Anglii; p. Schallaert: Kościoł i idee nowoczesne. Ks. Mermilloi z Genewy: o połączeniu wyznań chrześciańskich.

Kongres obradował pod prezydencyą kardynała arcybiskupa mechlińskiego i p. Gerlache prezesa sądu kasacyjnego belgijskiego. Przy rozpoczęciu posiedzeń odczytano pismo papieskie w łacińskim oryginale i w francuzkiem tłumaczeniu, przynoszące kongresowi apostolskie błogosławieństwo. Posiedzenie kongresu w dniu dzisiejszym, 22. sierpnia zamknięte zostało przy licznych okrzykach na cześć Ojca świętego i Króla Leopolda belgijskiego. Kongres między innemi postanowił utrzymywanie i wydawanie dziennika politycznego, obrenie interesów katolicyzmu i walczenie z niedowiarstwem przeznaczonego.

Niemcy.

Projekt aktu reformy związku niemieckiego.
(Dokończenie.)

Artykuł 29.

Inne zadania sądu związkowego.

Aby w zastosowaniu wspólnych ustaw niemieckich względem prawa cywilnego i karnego, panowała ile możności jednostajność, sąd związkowy w wypadkach, w których względem tegoż zastosowania, w wyrokowaniu najwyższych trybunałów państw związkowych, okazują się różnice, ma zwrócić uwagę dyrektoryatu, na potrzebę autentycznego wykładu lub prawnego urególowania celem wydania dalszych w tym względzie rozporządzeń.

Sąd związkowy, ma na żądanie udzielać dyrektoryatowi prawniczą opinię, o ile nie chodzi o wypadki, w których sąd związkowy moze sam rozstrzygać.

Artykuł 30.

Postanowienia specyalne.

Gdzie nie ma osobnych norm do zadecydowania, sąd związkowy ma wyrokować według źródeł prawnych, których poprzednio trzymały się tymczasowo sądy państwa w sporach prawnych tego samego rodzaju, o ile te dadzą się jeszcze zastosować do stosunków w jakich teraz znajdują się członkowie związku, i do sporów prawnych.

Spory lub zażalenia, które jeszcze przed utworzeniem sądu związkowego uchwałą związku ostatecznie załatwione zostały, nie mogą być na nowo wytaczane przed sądem związkowym.

Artykuł 31.

Skład sądu związkowego.

Sąd związkowy składa się z prezydenta, dwóch wiceprezydentów, i dwunastu zwykłych asesorów. Dla rozjemczego rozstrzygnięcia w wypadkach spornych między rządem a stanami państwa związkowego (artykuł 28 pod 4), sąd związkowy będzie wzmocniony dwunasoma asesorami nadzwyczajnymi.

Dwunastu zwykłych członków sądu związkowego mianować będą rządy z pomiędzy członków najwyższych trybunałów; Austrya i Prusy mianują po dwu, Bawarya jednego, a następujące czternaście głosów rady związkowej, mianować będą siedmiu zwykłych asesorów po kolei według porządku głosowania.

Trzech zwykłych asesorów sądu związkowego mianuje dyrektoryat za przyzwoleniem rady związkowej z pomiędzy publicznych profesorów praw na uniwersytetach niemieckich.

Dyrektoryat za przyzwoleniem rady związkowej mianuje z pomiędzy piętnastu zwykłych członków sądu związkowego, prezydenta i obudwu wiceprezydentów.

Na wszystkie te posady mianuje się dożywotnie.

Dwunastu nadzwyczajni członkowie sądu związkowego będą mianowani na lat dwanaście, a to przez rządy, lecz na wniosek zgromadzeń stanowych i z pośrodka tychże. Asesorów nadzwyczajnych mianują te same rządy, i w tejże samej kolei jak asesorów zwyczajnych.

Jeżeli dwie izby mają proponować jednego sędziego związkowego, a nie mogą się porozumieć, natenczas proponują po kolei, przyczem los rozstrzyga, która strona ma zacząć.

Gdyby się okazała potrzeba pomnożenia liczby członków sądu związkowego, dyrektoryat za przyzwoleniem rady związkowej może zarządzić pomnożenie. W tym razie liczba asesorów nadzwyczajnych musi być powiększona w tym samym stosunku, co liczba asesorów zwyczajnych.

Siedzibą sądu związkowego będzie **Frankfurt nad Menem**. Członkowie zwyczajni muszą mieszkać tam gdzie jest siedziba sądu związkowego.

Urzędnicy kancelaryi sądu związkowego będą mianowani na propozycyę tegoż przez dyrektoryat.

Zastrzega się ustanowienie prokuratoryi związkowej.

Artykuł 32.

Zasady konstytucyi sądu związkowego.

Sąd związkowy będzie podzielony na kilka senatów, aby mogło nastąpić stosowne podzielenie spraw na posiedzenia senatu, i posiedzenia plenarne, tudzież aby wypadki należące do sądowego rozstrzygnięcia sądu związkowego (artykuł 27.) mogły być załatwione w drodze instancyi.

Rozjemcze decyzye sądu związkowego (artykuł 28) zapadają na zwykłem posiedzeniu plenarnem, a gdy odnoszą się do sporów między rządem, a stanami jednego z państw związkowych na posiedzeniu nadzwyczajnem, na które prezydent zwoła wszystkich asesorów zwykłych i nadzwyczajnych.

Wyroki rozjemcze, które zapadną w formie prawnej, nie podlegają dalszemu odwoływaniu się, i mają być natychmiast wykonane.

Artykuł 33.

Niezawisłe stanowisko sądu związkowego.

Zwyczajni członkowie sądu związkowego będą zaprzysiężeni dla związku, i będą pobierać pensyę z kasy związkowej. Po zamianowaniu nie mogą odbierać ani pensyi ani orderów od żadnego z członków związku. Przeciwko swej woli mogą oddaleni z urzędu tylko za orzeczeniem sądu związkowego. Gdy dójdą 70 lat wieku, dyrektoryat może przenieść ich na stały stan spoczynku z całą pensyą.

Nadzwyczajni członkowie sądu związkowego powołani do wykonywania swego urzędu, będą podobnież zaprzysiężeni dla związku, i pobierać będą koszta podróży i wynagrodzenie za czynności z kasy związkowej.

Regulamin ustanowi pensye i należytości.

Artykuł 34.

Statut sądu związkowego.

Bliższe postanowienia względem konstytucyi sądu związkowego, tudzież względem postępowania w tymże, będą objęte statutem, który sąd związkowy ma zaprojektować i przedłożyć dyrektoryatowi do dalszego zarządzenia.

Artykuł 35.

Unieważnienie dawniejszych sądowniczych instytucyi związku.

Z zaprowadzeniem sądu związkowego unieważniają się dotychczasowe postanowienia względem instancyi austregalnej, co się tycze związkowego sądu rozjemczego, tudziez kompetencya zgromadzenia związkowego w wypadkach wymienionych w artykule 29. aktu finalnego kongresu wiedeńskiego i uchwała związkowa z 15go września 1842. Przeciwnie artykuł 24. tegoż aktu finalnego pozostaje nadal obowiązującym.

Artykuł 36.

Postanowienie ostateczne.

Istniejące uchwały związku będą i nadal obowiązujące, o ile nie zmieniają ich postanowienia poprzednie.

Kronika.

(Stan zdrowia we Lwowie.) W miesiącu lipcu zdarzał się tyfus i zapalenie błony brzuchowej cokolwiek częściej; natomiast zmniejszyły się znacznie słabości kataralne i wypadki zapalenia płuc.

Ogólna liczba pielęgnowanych w powszechnym szpitalu chorych wynosiła 995; z tych wyzdrowiało 354, wypuszczono niewyleczonych 44, umarło 43, a 554 pozostało do dalszej kuracyi.

Podług protokołów śmiertelnych było w okręgu miasta w miesiącu lipcu, 184 wypadków śmierci.

(Pożary.) W Żydatyczach w obwodzie lwowskim zgorzał 15. b. m. wieczorem nieskończony jeszcze dom gajowego dworskiego. Przyczynę tego pożaru niezdołano wyśledzić.

W nocy z 16. na 17. b. m. powstał pożar z niewiadomej przyczyny na folwarku dworskim w Kolankach w obwodzie kołomyjskim, i zniszczył stodołę z młócarnią i trzy sterty zboża. Szkoda ma wynosić do 6000 zł. w. a.

(Gradobicie.) We wsiach Błyszczywodach i Opłytnie w obwodzie żółkiewskim wyrządził także grad w nocy z 19. na 20. b. m. znaczną szkodę w niezebranych jeszcze zasiewach.

(Izaak Ben-Jakób.) W Wilnie zakończył żywot w zeszłym miesiącu, znakomity uczony Izraelita, trudniący się obok autorstwa i księgarstwem i wydawnictwem dzieł, Izaak Ben-Jakób.

Urodzony 1800 r., od młodości okazywał już zamiłowanie do archeologii hebrajskiej. Jakoż w późniejszych latach życia dowiódł wielkiego znawstwa w zakresie piśmiennictwa swego narodu.

Hakarmel wylicza wszystkie jego prace literackie, któremi się zajmował: ograniczymy się tutaj na niektórych tylko.

Przed skonem, powziął on zamiar wydawania dawnych pism hebrajskich pod tytułem: „Kiriath Sefer." Zaledwie tylko jeden tom tej biblioteki, że tak nazwiemy, dzieł starożytnych wyszedł (p. n. „Meor Enajim"), gdy skon przerwał mu to wydawnictwo, które od chwili śmierci Ben-Jakóba wziął na się p. Eljaszowicz.

Zmarły ogłosił także drukiem 24 ksiąg starego testamentu z komentarzami i przekładem na wzór pragskiego wydania Mojż. Landaua.

„Szem Hagedolim" b. znakomite dzieło Azulai, szczególniej ze względu bibliograficznego, jemu także zawdzięcza literatura hebrajska w kraju naszym.

(Kolej żelazna dla ubogich.) Projekt szczególniej obchodzący klasę uboższą paryzką, wygotowuje się w tej chwili i ma być przedstawiony władzy miejskiej. Ma to być kolej żelazna o czterech rzędach szyn, dla przewożenia w obrębie Paryża i okolic uboższych robotników. Ceny w ciągu tygodnia i w niedzielę będą równe (bez podwyższenia), aby pracowici ludzie mogli korzystać z tej drogi i użyć wiejskiego powietrza, choć raz w ciągu tygodnia. Kolej ma być wykonaną wedle nowego systemu. Wychodzić będzie z ulicy Lamartine, od rogu ul des Martyrs.

Wedle projektu iść ma w kierunku Montmarte podziemiem 800 metrów długiem, przetnie gościniec okalający miasto przy drodze de la Revolte, zwróci się ku wschodom na Clichy i dojdzie do Sekwany, potem brzegiem jej, przechodzić ma niżej Neuilly, przez Sekwanę za aleją, dotknąwszy wyspy Puteaux, kolej następnie pójdzie wzgórzem między Sekwaną a gościńcem Wersalskim, po za Suresne, ku Garche do Marly.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stanisławów, 19. sierpnia. W pierwszej połowie b. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu											
	Bohorodczany		Buczacz		Halicz		Manasterzyska		Nadworna		Stanisławów	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr	cen.	zr	cen
	waluta austryacka											
Mec pszenicy . . .	3	.	2	75	2	60	3	.	3	50	3	25
„ żyta . .	1	80	1	40	1	60	1	60	1	92	1	60
„ jęczmienia .	1	26	1	20	1	40	1	15	1	22	1	45
„ owsa . . .	1	20	.	80	.	80	.	90	1	20	1	30
„ breczki . .	.	.	1	60	.	.	1	60	5	.	.	.
„ kukurudzy .	1	80	1	50	2	.	1	60	1	97	1	60
„ ziemniaków	1	.	.	60	.	80	.	90	.	.	.	.
Cetnar siana . . .	1	50	1	10	.	.	1	25		.	1	10
„ wełny . . .	35	.	.	.	.		.			.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.		.		.		.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	5	50	6	.	5	50	5		5		7	
„ „ miękkiego	3	50	5	.	4	50	4		5	.	4	.
Funt mięsa wołowego	.	8		11	.	12	.	10	.	11	.	12
Mas okowity	.	60	.	36	.	51	.	60	.	85	.	65

Ostatnia poczta.

Od granicy Królestwa Polskiego donoszą nam z dnia 27. sierpnia: Kilka set ochotników do powstania przeprawiło się częścią pojedynczo częścią po kilku bez broni dnia 26. b. m. między Szegdami a Majdanem w obwodzie Przemyskim do Królestwa Polskiego, gdzie w lasach Łuchowskich zostali uzbrojeni. W taki sposób unikając spotkania się z strażą pograniczna przechodzą ochotnicy szczególnie pogranicznemi lasami w Żółkiewskiem i Przemyskiem. Około Łuchowa po tamtej stronie pokazał się nad granicą oddział powstańców.

Frankfurt, 27. sierpnia. Wczoraj wieczorem i dziś przed południem odbyły się u Cesarza konferencye Monarchów Hanoweru, Saksonii, Bawaryi, Wirtembergu, Elektoratu heskiego i Weimaru, a zaraz potem nastąpiła dziś konferencya Monarchów Meiningenu, Braunschweigu i Nassau z Hanowerem.

Dzisiejsza *l' Europe* twierdzi, że na wczorajszem posiedzeniu wydziałowem u Cesarza obradowano nad pretensyami Badenu względem wejścia z Hanowerem, Saksonią i Wirtembergiem w kolej czwartego głosu w dyrektoryacie; nie ma nadziei, aby na to żądanie przyzwolono, chociaż Cesarz nie jest mu przeciwny.

Słychać, donosi *l' Europe*, że różnice w zdaniach są jeszcze bardzo wielkie, a częste konferencye Monarchów i ministrów zdają się to potwierdzać. — Wiadomość o odjeździe księcia Henryka jest bezzasadna.

Frankfurt, 27. sierpnia. Henlesa sprawozdania o kongresie donoszą, że za przyjęciem reprezentacyi przez delegowanych przemawiały powody zasad i potrzeby. Wybrani bezpośrednio nie mogliby mieć pretensyi do większego zaufania jak delegowani. Dalej nadmieniono, że liberalniejszy system wyborczy, jak ten, który jest w państwach używany, nie zyskałby przy teraźniejszych okolicznościach sympatyi Prus. Na wczorajszem posiedzeniu odbyła się ścisła dyskusya nad artykułami 20 do 25. i te ostatecznie przyjęto. Między monarchami panuje ciągle jak najlepsze porozumienie. Dzisiejsza konferencya trwała od godziny 11 do 2. Dziś także obrady zrobiły bardzo pomyślny postęp. Co do tego zapewniają także z innych wiarogodnych źródeł.

Berlin, 27. sierpnia. Frankfurcki umyślny korespondent *National Ztg.* donosi pod d. wczorajszym; Art. 9 uczyniono podobnym do art. 26. finalnego aktu kongresu wiedeńskiego. Art. 14 zmieniono w ten sposób: Jeżeli nie nastąpi zgoda co do wydatków, za-

stosowanym będzie budżet z roku poprzedniego; art. 20 przyjęto, oprócz N. 1. względem którego nastąpi jutro głosowanie; art. 22 i 23 przyjęto z wyjątkiem ustępu o panach medyatyzowanych.

Petersburg, 27. sierpnia. Wielki książę Konstanty przybył wczoraj do Carskiego sioła. Bank państwa zaczyna jutro wydawać złoto i srebro po cenach z miesiąca września. to jest z 2% agio.

Nowy Jork, 15. sierpnia. Municypalność zawotowała 3 miliony dolarów, dla zastępców za konskrybowanych do wojska.

Ateny, 22. sierpnia. Cztery ministrowie należący do stronnictwa umiarkowanego, podali się do dymisyi. Poseł angielski z powodu zajścia w Pyräus przesłał notę do rządu, domagając się surowego ukarania winnych. Powróciło wiele osób, których rewolucya zmusiła do wydalenia się, między niemi jenerał Milios, Kolokotronis, i Karatzas. Na prowincyi panuje spokój; stan rzeczy w Messenii i Lakonii nie wznieca już obawy. Jenerał Kalergis mianowany został do towarzyszenia Królowi w podróży do Grecyi.

Konstantynopol, 22. sierpnia. Zbrojenie trwa ciągle. Gubernator Dardanellów został powołany do odpowiedzialności. Z Anapy pod dniem 7go donoszą, że Rosyanie opuścili trzy twierdze pod Abaną, i udali się do Odessy i do Polski. Z Teheranu piszą, że zdobycie Heratu wznieciło tam chęć do wojny, szach będzie w Londynie oczekiwał na sprawozdanie posła perskiego.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 28. sierpnia. Telegram prywatny z **Odessy** z dnia 15go b. m. donosi: Z Kaukazu przybyło 25.000 wojska, z tych wysłano jedną dywizyę do Mikołajewa, drugą do Kijowa. Na Podolu ma być skoncentrowany korpus czterdziestu tysięczny.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. sierpnia.

Hotel George: PP. Wolański Franciszek, z Rzepiniec. — Bogucki Tomasz, z Kluwiniec. — Garapich Eliasz, z Zagórza. — Hr. Komorowski Ign., z Chorobrowa.

Hotel angielski: Wasylewski Wojciech, z Polanki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. sierpnia.

PP.: Bogdanowicz Michał, do Kosowa. — Mrozowicki Stanisław, do Sieczkowa. — Obertyński Stanisław, do Tuszkowa. — Krzysztofowicz Fr., do Trybuchowiec. — Puzyna Józef, do Gwoździca. — Bohdan Hipolit, do Zadworza. — Małachowski Wojciech, do Dubia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. sierpnia 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.39	+14.4	80.5	południowy sł.	pogoda
2. god. po poł.	328.30	+21.7	53.7	polud.-wsch. „	„
10. god. wiecz.	328 38	+16 5	63.0	południowy „	„

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: **„Hernani“**, wielka opera w 4 aktach z włoskiego z muzyką Verdi'ego.

Kurs lwowski.

Dnia 28. sierpnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	25½	5	31
Dukat cesarski	„ „	5	26½	5	32½
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	12	9	22½
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	74½	1	77
Talar pruski	„ „	1	66½	1	68
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „		-		—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	75	38	76	05
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	79	13	79	83
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	38	74	03
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	68	82	35
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	201	25	202	88

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 28. sierpnia.

	złr.	kr.
5% Metaliki	76	65
5% pożyczka narodowa	82	60
Losy z 1860 roku	100	95
Akcye banku wiedeńskiego	792	—
„ „ kredytowego	191	10
Londyn, 10 funtów szterlingów	111	75
Dukat pojedyńczy	5	33
Srebro	111	35

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. sierpnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	72.70	72.80
„ bez kuponów zwrotny po 5%	96.—	96 50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82 35	82.45
od kwiet. do paźd. po 5%	82.50	82.60
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	76.60	76.70
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	76.70	76.90
dtto. po 4½%	69.—	69.25
dtto. „ 4%	61.—	61.50
dtto. „ 3%	46.—	46.50
dtto. „ 2½%	38.—	39.—
dtto. „ 1%	15.15	15.25
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	159.75	160.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	157.—	157.50
Przez. do wyl. z r. 1854	95.—	95.25
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	101.15	101.25
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	101.30	101.40
Renty Como po 42 lir. aust.	17.—	17.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.50	68.—
„ 4%	59.50	60.—
„ 3½%	51.50	52.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	59.50	61.—
„ 2¼%	52.—	53 —
„ 2%	47.—	48.—
„ 1¾%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.50	68.—
„ 4%	59.50	60. —

B. Krajów koronnych. (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	86.—	87.—
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	90.50	91.—
Morawii	88.—	89.—
Szlaska	87.50	88.50
Styryi	86.50	87.50
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	86.—	88.50
Węgier	76.50	77.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	75.—	75.25
Kroacyi i Slawonii	76 25	76.75
Galicyi	74.—	74.40
Siedmiogrodu	74.—	74.75
Bukowina	73.75	74.25
Z klauzulą wylos. w r. 1867	73.75	74.—
Lomb. wen. poż. z r. 1859	92.50	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	60.—	60.50
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	60.—	60.50
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	30.—	31.—
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	27.—	—.—
„ 2½% „ 100 „	22.50	—.—
„ 2¼% „ 100 „	20.25	—.—
„ 2% „ 100 „	18.—	—.—
„ 1¾% „ 100 „	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	792.—	794.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	191.50	191.60
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	639.—	641.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1697.—	1699.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	189.—	190.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	146.—	147.—
Polud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	126.25	126.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Polud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	244.—	246.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	202.—	202 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	99.—	100.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	675.—	680.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	235.—	240.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	155.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	444.—	445.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	250.—	251.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	395.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	398.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	258.—	260.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	162.—	162.50

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	102.75	103.—
10let. „ 1857 po 5%	92.—	92.50
przeznaczone do los. po 5%	—.—	—.—
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	87.70	87.80
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	75.50	76.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97.50
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	93.40	93.60
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	88.75	89.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	120.—	120.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	116.25	116.75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	90.50	91.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	89.—	89.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	95.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	90.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	96.—	96.25
Polud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.—	78.50
Grac. Köflach. kol. i Tow. gór. po 400 zł. w.a. (1000 fr.)	75.—	80.—

6. Losy.

(za sztukę.)	pien.	towar
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	134.75	134.90
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	92.—	92.50
Poż. Tryc. po 100 zł. m. k.	115.—	116.—
„ „ po 50 zł. m. k.	52.50	53.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	34.—	34.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.—	94 50
Salma „ 40 „ „	36.25	36.50
Palfiego „ 40 „ „	36.75	37.25
Clarego „ 40 „ „	33.50	34.—
St. Genois „ 40 „ „	34.75	35.—
Windischgrätza 20 zł. „	21.—	21.50
Waldsteina 20 „	20.—	20.50
Keglevicha 10 „	14.75	15.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar
Amsterdam za 100 zł. hol	—.—	94.40
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	94.30	94.40
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	94.50	94.60
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	83.40	83.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	111.70	111.80
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	44.15	44.20
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.32	5.33
dtto. pełnej wagi	5.32	5.33
Korona	15.30	15.32
20frankówka	8.92	8.94
Rosyjski imperyał	9.15	9.18
Talar związkowy	1.66½	1.67
Srebro	111.25	111.50
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.